
HOOGGESCHOOLDEN MET KINDEREN SLACHTOFFER VAN DILEMMA WERK-GEZIN

De generatie die kiest voor het gezin

25 SEPTEMBER 2014 | Van onze redactrice Inge Ghijs

De huidige jongvolwassenen vinden boeiend werk én hun gezin uiterst belangrijk. ‘Maar onze samenleving is niet afgestemd op dat dubbele streven’, zegt socioloog Mark Elchardus. ‘Nog altijd moet het ene voor het andere worden opgeofferd.’

De overgrote meerderheid van de jongvolwassenen (25-35 jaar) is (heel) tevreden over zijn job (81 procent). Een even grote groep is van oordeel dat ze de ideale loopbaan die ze voor ogen heeft, ook echt zal kunnen uitbouwen. En de meerderheid geniet een grote mate van jobzekerheid. Dat blijkt uit het onderzoek van de sociologen Mark Elchardus en Petrus Ten Braak (VUB) in samenwerking met de Stichting P&V bij 2.000 jongvolwassenen.

De jongeren zijn dus bijzonder optimistisch. Maar een van de belangrijkste verschuivingen op het professionele vlak, zo blijkt uit het onderzoek, is het grote belang dat jongeren hechten aan werk als een vorm van zelfontplooiing. Als de ondervraagden moeten kiezen tussen boeiend werk of promotiekansen, kiest 71 procent voor boeiend werk. 63 procent wil zelfs een vijfde van zijn wedde inleveren om toch maar een boeiende job te hebben. Maar als ze moeten kiezen tussen een boeiende job en werkzekerheid, kiest 56 procent voor het laatste.

Nog belangrijker voor de 25- tot 35-jarigen is vrije tijd. In de prioriteitenlijst staat die helemaal bovenaan. ‘En die vrije tijd gaat volledig naar het gezin’, zegt Elchardus. ‘Dit is de generatie die kiest voor het gezin.’

Op de vraag of ze ervoor kiezen om hun vrije tijd te besteden aan werk of gezin, kiest 63 procent voor het gezin, en slechts 6 procent voor de job. Met de stelling: ‘succesvol zijn in het werk lijkt me belangrijker dan veel tijd te investeren in je gezin’, gaat slechts 5 procent akkoord, 75 procent gaat niet akkoord.

Op basis van die bevindingen ontwikkelde professor Elchardus verschillende

loopbaanperspectieven: welke soort job de jongvolwassenen willen en hoe ze dat combineren met hun gezin. Voor 32 procent van de jongeren is werk een hobby of passie, een vorm van zelfontplooiing. Boeiend werk is voor hen absoluut prioritair, belangrijker dan wedde, promotiekansen, vrije tijd, werkzekerheid. Het zijn vaak, maar niet alleen, hooggeschoolden.

‘Zij zijn voor de nieuwe economie een zeer belangrijke groep’, zegt Elchardus. ‘Het heeft me verbaasd dat die groep zo groot is. Maar opmerkelijk: naarmate deze mensen huwen, een huis kopen en een kind krijgen, loopt deze groep leeg. Dan worden die mensen die zoveel arbeidsmotivatie hadden *evenwichtszoekers*.’

Samenleving faalt

‘Er is dus een grote groep jongvolwassenen bij wie twee grote culturele ontwikkelingen samen komen: werk zien als een vorm van zelfontplooiing en de wil om meer tijd te investeren in kinderen. Die twee ontwikkelingen botsen met elkaar. Die mensen zitten in de knel. Zij boeten dan maar noodgedwongen in op werk. Dit noem ik het falen van onze samenleving. We leven nog altijd in een maatschappij waar het ene voor het andere moet worden opgeofferd. En waar vooral de hooggeschoolden met kinderen het slachtoffer van worden. Zij moeten dag in dag uit de zware coördinatielasten van een absorberende job en een gezin dragen. Dat geldt voor vrouwen, maar ook voor mannen. Waarom moet een schooldag eindigen om half vier? Waarom niet om zeven uur, waarbij dan ook wordt gesport, muziek gemaakt, toneel gespeeld? Waarom kunnen ouders niet om 15 uur naar huis, om dan na 20 uur thuis opnieuw aan het werk te gaan? Dat komt omdat al onze modellen nog geconcipieerd zijn op de thuisblijvende vrouwen. Dat kunnen wij ons als land niet blijven veroorloven.’

Opmerkelijk, welk loopbaanperspectief men ook kiest, heeft geen invloed op het geluksgevoel. Het geluksgevoel wordt enkel bepaald door het geloof of men de loopbaan die men voor ogen heeft, denkt te kunnen realiseren en of men gelooft of men het even goed of beter zal doen dan zijn ouders. ‘Dat komt omdat mensen zich snel aanpassen’, zegt Elchardus. ‘De keuze om een *evenwichtszoeker* te worden, gebeurt zonder veel persoonlijke pijn, maar wel met veel pijn voor de economie.’

www.foundationpv.be

‘Waarom kunnen ouders niet om 15 uur naar huis, om dan na 20 uur thuis opnieuw aan het werk te gaan?’